

Питање већинског власништва над Јадранским нафтоводом могао би бити главни разлог због којег је руски премијер Владимир Путин пре два дана хрватског председника Стјепана Месића подсетио на имовину Нафтне индустрије Србије у овој бившој југословенској републици, сазнаје „Политика” из извора блиских руској страни.

Решење питања већинског власништва над Јанафом (који се у овом случају посматра као златна кока), после преузимања НИС-а, руској страни је утолико битније што би у великој мери смањило трошкове транспорта нафте од луке Омишаљ до панчевачке, односно новосадске рафинерије.

Иако никада докраја није обелодањено ко је, заправо, више уложио у градњу Југословенског нафтовода, на основу података НИС-а из 2003. године види се да је српски оснивачки улог око 33 одсто, што је у противвредности око 88,6 милиона евра. На бази закупљених капацитета по принципу „пуно за празно”, НИС-у припада 55,92 одсто капитала тог нафтовода.

Душан Мракић, државни секретар у Министарству енергетике, потврдио је јуче „Политици” да је питање повратка имовине НИС-а затечене у Хрватској делом потекло и од радне групе при овом министарству.

– Приоритет је да се што пре реши питање преноса и укњижбе НИС-ове имовине у Србији, која је још на Републичкој дирекцији за имовину, а потом и имовина која је остала у овој бившој југословенској републици. Већ данас би о овом питању надлежни у министарству требало да разговарају с представницима НИС-а, будући да је у овој компанији такође формирана посебна радна група која се бави само овим питањем – појашњава Мракић.

Било како било, проблем спорне НИС-ове имовине у Хрватској мора бити решен, каже Мракић, напомињући да очекује да ће се проблем превазићи преговорима на највишем нивоу, јер зашто би иначе наведено питање покретао сам премијер Русије.

НИС је на бази расположивих докумената 2005. сачинио комплетан преглед заостале

имовине у Хрватској и упутио га Министарству иностраних послова у намери да се цео спор реши. Међутим, одговор никада није стигао, каже извор близак НИС-у, који је тада радио на припреми тих докумената. Реч је о бензинским станицама које су биле у власништву тадашњег Нафтагас промета (НАП) и „Југопетрола”. Према том попису, НИС је на територији Хрватске оставио 37 бензинских пумпи и више одмаралишта.

Како се сазнаје, већина пумпи је после распада Југославије издвојена у посебна предузећа која су у (су)власништву хрватске „Ине“, која је сада у већинском власништву мађарског МОЛ-а.

Хрватска „Ина” је тада тражила да се реши питање њених пумпи у Србији, које су припале „Беопетролу”, касније продатом руском „Лукоилу”.

„Ина” је тада хтела да питање својих 200 пумпи реши на Међународном суду у Стразбуру, будући да се Трговински суд у Београду није оглашавао.

Упитан да ли очекује да би питање спорне НИС-ове имовине могло бити решено, исти извор каже, да на основу Споразума о сукцесији НИС на то има право, али да све треба радити на највишем нивоу.

Упитан да ли би овакво „подсећање” председника Месића могло довести до тога да Русија градњом гасовода Јужни ток добије већинско власништво у Хрватској, а да се то „испегла“ управо кроз заостале НИС-ове пумпе, исти извор каже да се може и тако спекулисати, али сумња да ће до тога доћи, јер је та бивша југословенска република енергетски много мање зависна од Русије него Србија да би морала да пристане на тако нешто.

Када је реч о гасу, Хрватска има своју домаћу производњу, уговор с МОЛ-ом који ту мађарску компанију обавезује да обезбеди „Ини“ довољно гаса и када га нема у окружењу, интерконекцију са Словенијом и Мађарском...

Извор „Политике” каже да не треба да изненади уколико се на дневном реду нађе и

заостала имовина НИС-а на Косову и Метохији.

Остаје да се види шта ће стајати у службеној изјави коју је током разговора с руским премијером обећао да ће дати Стјепан Месић.

„Рекао сам да је то у спору и да ћемо се о томе службено изјаснити”, рекао је хрватски председник.

(Политика)